

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.10.2013
COM(2013) 707 final

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöönotosta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 28 kohdan mukaisesti (hakemus EGF/2013/001 FI/Nokia, Suomi)

PERUSTELUT

Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17. toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹ 28 kohdan mukaisesti Euroopan globalisaatorahastosta (EGR) voidaan ottaa joustovälineen avulla käyttöön vuosittain enintään 500 miljoonaa euroa ylittämällä rahoituskehyksen asianomaisten otsakkeiden enimmäismäärät.

Rahastosta myönnettävään rahoitustukeen sovellettavista säännöistä säädetään Euroopan globalisaatorahaston perustamisesta 20. joulukuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1927/2006².

Suomi toimitti 1. helmikuuta 2013 hakemuksen EGF/2013/001 FI/Nokia EGR:n rahoitustuen saamiseksi sen jälkeen, kun Nokia Oyj, Nokia Siemens Networks ja 30 sen alihankkijaa oli vähentänyt työntekijöitä Suomessa.

Tutkittuaan hakemuksen perusteellisesti komissio on tullut asetuksen (EY) N:o 1927/2006 10 artiklan mukaisesti siihen tulokseen, että asetuksessa säädetyt edellytykset rahoitustuen saamiseksi täyttyvät.

HAKEMUKSEN TIIVISTELMÄ JA ANALYYSI

Keskeiset tiedot:	
EGR-viitenumero	EGF/2013/001
Jäsenvaltio	Suomi
2 artikla	a alakohta
Ensisijainen yritys	Nokia Oyj
Tytäryhtiöt, toimittajat ja jatkojalostajat	31
Viiteajanjakso	1.8.2012 – 30.11.2012
Yksilöllisten palvelujen tarjoamisen aloittamispäivä	1.8.2012
Hakemuksen päivämäärä	1.2.2013
Työntekijävähennykset viiteajanjaksolla	2 863
Työntekijävähennykset ennen viiteajanjaksoa ja sen jälkeen	1 646
Tukikelpoiset työntekijävähennykset yhteensä	4 509
Toimenpiteisiin osallistuvien vähennettyjen työntekijöiden määrä	3 719
Yksilöllisten palvelujen kustannukset euroina	18 830 000
EGR:n täytäntöönpanokustannukset ³ euroina	790 000
EGR:n täytäntöönpanokustannukset prosentteina	4,03
Kokonaisbudjetti euroina	19 620 000
EGR:n tuki euroina (50 %)	9 810 000

1. Hakemus esitettiin komissiolle 1. helmikuuta 2013, ja sitä täydennettiin lisätiedoin 21. elokuuta 2013 asti.
2. Hakemus täyttää asetuksen (EY) N:o 1927/2006 2 artiklan a alakohdassa esitetyt EGR:n rahoitustuen myöntämisen edellytykset, ja se tehtiin saman asetuksen 5 artiklassa säädetyssä kymmenen viikon määräajassa.

¹ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

² EUVL L 406, 30.12.2006, s. 1.

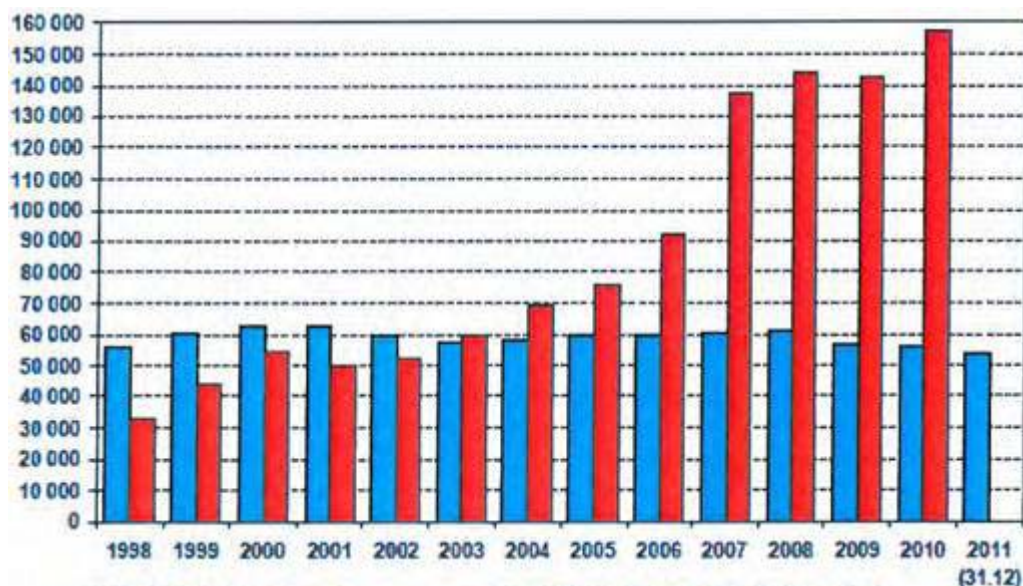
³ Asetuksen (EY) N:o 1927/2006 3 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.

Työntekijävähennysten ja globalisaatiosta johtuvien maailmankaupan huomattavien rakenteellisten muutosten välinen yhteys

3. Osoittaakseen yhteyden työntekijävähennysten ja globalisaatiosta johtuvien maailmankaupan huomattavien rakenteellisten muutosten välillä Suomi toteaa, että Nokian, Nokia Siemens Networks, lähes kaikkien alihankkijoiden ja alueiden, joihin työntekijävähennykset vaikuttavat, tämänhetkiset vaikeudet saivat alkunsa helmikuussa 2011. Tuolloin Nokia ilmoitti yhtiön strategian merkittävästä muutoksesta ja aloitti Microsoftin kanssa mittavan yhteistyön, johon liittyi Microsoft Windows Phone -alustan ottaminen Nokian ensisijaiseksi älypuhelimien käyttöjärjestelmäksi, jolloin Nokian oma Symbian-käyttöjärjestelmä jäi ainoastaan huokeiden puhelinten ohjelmistoalustaksi vuoden 2016 loppuun saakka. Tällä välin Symbian-puhelinten kysyntä on laskenut merkittävästi, minkä vuoksi Symbian-järjestelmään liittyvää kehitys- ja ylläpitotoimintaa ei enää jatketa.
4. Nokian Salon-tehdas oli tarkoitus pitää toiminnassa, ja yhtiön henkilöstöä aiottiin vähentää noin 12 prosenttia eri toimipaikoissa maailmanlaajuisesti. Tämä johti siihen, että Romaniassa sijaitseva Clujn tehdas suljettiin (syyskuussa 2011); tämän tehtaan osalta esitettiin toinen EGR-hakemus. Myös Nokia Siemens Networks ilmoitti merkittävistä työntekijävähennyksistä (marraskuussa 2011). Nokian Salon-tehtaan työntekijävähennyksistä ilmoitettiin 22. maaliskuuta 2012, ja ne koskivat kaikkiaan 1 000:ta työntekijää 1 700 työntekijän kokonaismäärästä. Suomi toimitti näiden työntekijöiden tueksi hakemuksen EGF/2012/006 FI/Nokia Salo ja lisäsi, että työntekijöiden lisävähennyksiä oli jo suunnitteilla ja että Suomi valmistelelee toisen hakemuksen Nokian ja sen alihankkijoiden seuraavan irtisanomisaallon osalta.
5. Tämä on kyseinen toinen hakemus, jolla on tarkoitus tukea Nokian Salon-tehtaan jäljellä olevia työntekijöitä, maan muissa osissa (pääasiassa Espoossa, Tampereella ja Oulussa) työskenteleviä Nokian työntekijöitä ja Nokia Siemens Networks ja 30 muun alihankkijan eri puolilla Suomea tämän seurauksena tekemien vähennysten kohteena olevia työntekijöitä. Salon-tehdas on sittemmin lopettanut toimintansa kokonaan, minkä myötä on menetetty vielä 900 työpaikkaa. Myös laaja tuotekehitysohjelma lakkautettiin, mikä johti työpaikkojen leikkaamiseen Oulussa ja Tampereella sekä Salon tuotekehityskeskuksessa. Nämä sulkemiset johtivat myös työpaikkojen menetyksiin tukitoiminnoissa ja vaikuttivat eniten Espooseen.
6. Työntekijävähennysten ensisijaisena syynä on kyseisen alan toimintojen siirtäminen kolmansiin maihin Euroopan ulkopuolelle. Matkapuhelimia koottiin ennen Salossa ja Clujssa, mutta nyt kokoaminen on siirtynyt Aasiaan (Kiinaan, Etelä-Koreaan, Intiaan ja Vietnamiin, jossa ollaan avaamassa uutta Nokian tehdasta). Komponenttien valmistus ja tuotannon alihankinta oli jo aiemmin siirretty Euroopan ulkopuolelle. Tuotannon perässä myös suunnittelu ja tuotekehitys ovat nyt siirtyneet tai siirtymässä muualle.
7. Kokoaminen halutaan siirtää Aasiaan, jotta voitaisiin nopeuttaa laitteiden markkinoilletuloa. Toimimalla lähempänä alihankkijoita Nokia pystyy tuomaan uusia innovaatioita markkinoille entistä nopeammin ja parantamaan kilpailukykyään. Nokia on menettänyt asemiaan tärkeimmillä markkinoillaan Kiinassa ja Intiassa, sillä useat halpoja puhelimia valmistavat yritykset ovat kasvattamassa markkinaosuuksiaan näissä maissa. Nokian markkinaosuus on matkapuhelinten perusmallien osalta laskenut 33 prosentista (vuonna 2010) 24 prosenttiin (vuonna 2011), ja lasku jatkui edelleen vuonna 2012. Älypuhelimien osalta Apple ja Samsung ovat ajaneet Nokian pois useimmilta markkinoilta. Niinpä vuoden 2012 toisella

neljänneksellä Nokian markkinaosuus oli 6,6 prosenttia (laskenut 38 prosentista vuoden 2010 alussa) ja Applen 16,9 prosenttia ja Samsungin 32,6 prosenttia⁴.

8. Sähkötekniikka- ja elektroniikkateollisuus työllisti Suomessa enimmillään yli 60 000 henkilöä, mutta vuoden 2012 loppuun mennessä tämä luku oli laskenut 50 000:een. Samaan aikaan tämän alan yritysten kolmansissa maissa toimivien tytäryhtiöiden henkilöstön määrä oli kasvamassa, mistä näkyy selkeästi toimintojen siirtäminen erityisesti Aasiaan.

- Henkilöstö Suomessa
- Henkilöstö ulkomaisissa tytäryhtiöissä

9. Matkapuhelinalaan liittyviä EGR-hakemuksia on tehty tähän mennessä useita, ja niiden kaikkien taustalla on ollut kaupan globalisaatio. Tämä on neljäs Nokian vähentämien työntekijöiden puolesta tehty hakemus. Kolme edellistä tapausta koskivat Nokian entisiä työntekijöitä Saksassa, Romaniassa ja Suomessa.

Työntekijävähennysten määrän ja 2 artiklan a alakohdan mukaisten kriteerien täyttymisen osoittaminen

10. Suomen hakemus perustuu asetuksen (EY) N:o 1927/2006 2 artiklan a alakohdan toimintakriteeriin, joka edellyttää vähintään 500 työntekijän vähentämistä neljän kuukauden aikana jäsenvaltiossa sijaitsevasta yhdestä yrityksestä, mukaan luettuina työntekijät, jotka vähennetään sen toimittajien tai jatkojalostajien palveluksesta.
11. Hakemuksesta ilmenee, että Nokia Oyj, sen tytäryhtiö Nokia Siemens Networks ja 30 sen tavarantoimittajaa ja alihankkijaa vähensivät 4 509 työntekijää, joista 2 863 neljän kuukauden viiteajanjakson aikana (1. elokuuta 2012 – 30. marraskuuta 2012) ja vielä 1 646 työntekijää ennen viiteajanjaksoa ja sen jälkeen mutta kuitenkin osana samaa joukkovähentämistä. Nokian 2 544 työntekijävähennystä on kaikki laskettu asetuksen (EY) N:o 1927/2006 2 artiklan toisen kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti, ja tytäryhtiön ja alihankkijoiden työntekijävähennyksistä 496 on laskettu asetuksen (EY) N:o 1927/2006 2 artiklan toisen kohdan ensimmäisen luetelmakohdan ja loput 1 469 saman kohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti.

⁴ Markkinatutkimusyriitys IDC.

Selvitys työntekijävähennysten ennakoimattomasta luonteesta.

12. Suomen viranomaisten mukaan Salon-tehtaan työntekijävähennykset olivat ennalta arvaamattomia, sillä ne oli nimenomaisesti suljettu pois, kun Nokia ilmoitti huomattavista työntekijävähennyksistä Suomessa helmikuussa 2011. Tuolloin Salon-tehtaan tehtävänä odotettiin olevan Windows Phone -alustaan perustuvien älypuhelinien tuotanto.
13. Kun Clujn tehtaan (Romania) sulkemisesta ilmoitettiin marraskuun lopussa 2011, Nokia ilmoitti, että se harkitsi uudelleen myös Salon-tehtaan roolia ja että joitakin henkilöstövähennyksiä saattoi olla odotettavissa vuonna 2012. Salon-tehtaan henkilöstön vähentämisestä 1 000:lla työntekijällä ilmoitettiin 22. maaliskuuta 2012, ja vähennykset oli määrä toteuttaa kesäkuun loppuun mennessä. Nokia ilmoitti 14. kesäkuuta 2012 vielä 3 700 työntekijän vähentämisestä Suomessa, mukaan luettuina 850 työntekijää Salon matkapuhelintehtaalta ja sen tukitoiminnoista. Lisäksi se oli aikeissa merkittävästi vähentää Devices and Services -ryhmän henkilöstömäärää. Lisäksi ilmoitettiin uusiin työntekijävähennyksiin johtavista tuotantolaitosten sulkemisista Ulmissa (Saksassa) ja Burnabyssa (Kanadassa). Kaikki tämä oli ennalta arvaamatonta, koska vain vuosi aikaisemmin oli vakuutettu tuotannon jatkuvan ja koska Salo oli Nokian ensimmäinen tuotantolaitos, jonka tehtäviin kuului tuotekehitys, sekä paikka, jossa Nokia tavallisesti käynnisti uusien ja tärkeiden puhelinmallien kokoamisen ja sen oppimisprosessin. Lisäksi Suomessa oli jo toteutettu mittavia henkilöstövähennyksiä, eikä tämänlaajuisia lisäleikkauksia ollut odotettavissa.

Työntekijöitä vähentävät yritykset ja tuen kohteena olevat työntekijät

14. Hakemus koskee 4 509:ää työntekijää, joista 2 544 vähennetään itse Nokian palveluksesta ja muut 1 965 sen tytäryhtiön Nokia Siemens Networksin ja sen muiden toimittajien ja alihankkijoiden palveluksesta. Tästä kokonaismäärästä odotetaan 3 719 työntekijän osallistuvan EGR:stä yhteisrahoitettuihin toimenpiteisiin.

Työntekijöitä vähentävät yritykset ovat seuraavat:

Yritys	Työntekijävähennykset viiteajanjaksolla	Työntekijävähennykset ennen viiteajanjaksoa tai sen jälkeen
Nokia Oyj	2 348	196
Nokia Siemens Networks	23	644
Accenture		263
Are	14	
Autobar Finland	3	
Barona	2	
Cencorp		13
Crelint	35	
DHL Global Forwarding	5	
DHL Supply Chain	75	31
Digia		69
Flander		2
Foxconn	14	102
Infocare	35	3
ISS Palvelut	15	
Ixonos	14	9

Lionbridge	1	
Life-on Mobile Corporation	25	1
Logica Suomi	158	
Mehiläinen	1	
Mitron	4	
Neusoft Mobile Solutions		17
Nice-business Solutions Finland	3	6
Relacom	6	18
RR Donneley	10	
Saloteam	4	
Sasken	15	
Sodexo	21	
ST-Ericsson		56
Teleca Finland	10	17
Tieto		199
Turvatiimi	22	
Yhteensä	2 863	1 646

15. Toimenpiteisiin osallistuvat 3 719 työntekijää voidaan jaotella seuraavasti:

Ryhmä	Lukumäärä	Prosenttiosuus
Miehiä	2 338	62,87
Naisia	1 381	37,13
EU:n kansalaisia	3 525	94,78
Muun kuin EU-valtion kansalaisia	194	5,22
15–24-vuotiaita	30	0,81
25–54-vuotiaita	3 302	88,79
55–64-vuotiaita	385	10,35
Yli 64-vuotiaita	2	0,05

16. Näistä toimenpiteisiin osallistuvista työntekijöistä 38:lla on pitkäaikaisia terveysongelmia tai toimintarajoite.

17. Toimenpiteisiin osallistuvat 3 719 työntekijää voidaan jaotella ammattiryhmien mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Lukumäärä	Prosenttiosuus
Johtajat ja ylimmät virkamiehet	464	12,48
Erityisasiantuntijat	2 070	55,66
Asiantuntijat	256	6,88
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	74	1,99
Palvelu- ja myyntityöntekijät	40	1,08
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	62	1,67
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	537	14,44
Muut työntekijät	216	5,81

18. Asetuksen (EY) N:o 1927/2006 7 artiklan mukaisesti Suomi on vahvistanut, että miesten ja naisten välisen tasa-arvon sekä syrjimättömyyden politiikkaa on sovellettu ja sovelletaan jatkossa EGR:n toteuttamisen eri vaiheissa ja etenkin haettaessa siitä tukea.

Asianomaisen alueen ja sen viranomaisten ja sidosryhmien kuvaus

19. Työntekijävähennyksiä toteutetaan useilla alueilla Suomessa. Niistä kolme (Varsinais-Suomi, Uusimaa ja Pirkanmaa) sijaitsee maan eteläosassa ja neljäs (Pohjois-Pohjanmaa) pohjoisessa. Työntekijävähennykset kohdistuvat voimakkaimmin Varsinais-Suomeen, jossa Nokia vähentää vielä 1 050 työntekijää ja sen alihankkijat 360 työntekijää. Tällä alueella sijaitsee Salo, joka on jo kärsinyt Nokian aiemmista työntekijävähennyksistä.
20. Salon seutu sijaitsee Varsinais-Suomen maakunnassa, joka on yksi Suomen vientivetoisimmista maakunnista (yli 60 prosenttia sen teollisuuden tuotannosta menee vientiin). Kun Nokia kasvoi voimakkaasti 1990-luvulla ja siitä oli tulossa maailman johtava matkapuhelinten valmistaja, alueen tuottavuus nousi suuresti. Kun Nokian asema heikkeni ja maailmanlaajuinen rahoitus- ja talouskriisi iski, Salon työllisyys- ja tuotantotilanne huonontui – enemmän kuin tilanne muilla Suomen alueilla. Salon seudun taloudellinen rakenne on ollut poikkeuksellisen erikoistunut 1990-luvun lopusta alkaen: tieto- ja viestintäteknikan alan osuus oli yli 50 prosenttia liiketoiminnan lisäarvosta vuonna 2008.

Varsinais-Suomen alueella kohderyhmä muodostuu muita alueita enemmän heikosti koulutetusta työvoimasta. Heitä ohjataan hyödyntämään koulutusmahdollisuuksia terveydenhuolto- ja sosiaalialalla, kuljetus- ja logistiikka-alalla, majoitus-, ateriapalvelu- ja turvallisuusalan kaltaisten palvelujen alalla, taloushallinnossa sekä tietoteknisten taitojen päivittämisessä erityisesti pelialalla ja liiketoimintaosaamisen alalla.

21. Uusimaan alueeseen kuuluu pääkaupunki Helsinki. Vaikka Helsingin seutu on ollut yksi Suomen nopeimmin kasvavista alueista, se ei ole pystynyt välttämään maailmanlaajuisen talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia. Teollisuuden liikevaihto väheni 29 prosenttia vuonna 2009, ja myös kauppa supistui nopeasti. Samalla työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi lähes puolella verrattuna tilanteeseen vuonna 2008. Vaikka talousnäkymät alkoivat vakautua vuonna 2010, ne synkkenivät jälleen vuonna 2012. Espoon kaupungissa, jossa Nokian pääkonttori sijaitsee, 91 prosenttia teollisuuden liikevaihdosta tuli vuonna 2010 elektroniikkateollisuudesta, ja Nokialla ja sen alihankkijoilla oli merkittävä asema tässä kokonaisuudessa.

Uudenmaan alueella useimmilla kohderyhmään kuuluvilla on akateeminen tutkinto. Tavoitteena on ohjata heitä saattamaan koulutuksensa ajan tasalle heidän omilla aloillaan. Tietotekniikan alalla työvoimapulaa on pelialalla sekä työntekijöiden että johtajien osalta. Sen vuoksi kyseiseen alaan kiinnitetään erityistä huomiota EGR:n toimenpiteissä Uudenmaan alueella.

22. Pirkanmaan alue Länsi-Suomessa on yksi Suomen vientivetoisimmista alueista. Se on merkittävä kulttuuri-, koulutus- ja palvelutoiminnan keskus ja on tarjonnut väestölleen paremmat työllistymismahdollisuudet kuin monet maan syrjäisemmät alueet. Alue on kärsinyt suuresti maailmanlaajuisen rahoitus- ja talouskriisin vaikutuksista ja nyt Nokian työntekijävähennyksistä ja niistä johtuvista vähennyksistä, joiden arvioidaan nousevan noin 1 000:een henkilöön alueella.

Pirkanmaan alueella noin 80 prosentilla kohderyhmään kuuluvista on akateeminen tutkinto. Pyrkimyksenä on koota kohderyhmän vankka tietotekniikan osaaminen niille pääaloille, joilla kasvua on odotettavissa ja joita ovat bio-/luomutuotteet, ympäristö- ja terveysteknologia, uusiutuva energia ja älykkäät koneet.

23. Pohjois-Pohjanmaan alue, jonka pääkaupunki on Oulu, on Pohjois-Suomen tärkein talous-, koulutus- ja kulttuurielämän keskus. Tämä alue on 1990-luvulta lähtien Nokian menestyksen ansiosta muodostunut lisäksi kansainväliseksi innovointikeskukseksi. Se on houkuttellut nuoria koulutuksen pariin ja kansainvälisiä asiantuntijoita työnhakuun. Se on myös merkittävä liikenteen solmukohta niin maa-, meri- kuin ilmaliikenteen osalta ja hyötyy vuoden 2013 alussa toteutetusta kuntaliitoksesta, kun useat lähialueen kaupungit yhdistettiin siihen.

Pohjois-Pohjanmaan alueella tavoitteena on hyödyntää kohderyhmän kokemuksia ja osaamista kasvualoilla, jotka ovat hyvinvointi, ympäristö, bioteknologia ja kulttuuri. Myös uusia tietotekniikka-alan yritysisiä odotetaan syntyvän.

24. Sidosryhmiä kaikilla kyseisillä alueilla ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, alueelliset työ- ja elinkeinotoimistot ja kunnallishallinto. Lisäksi kaikilla alueilla on rakennemuutoksen hallintaa varten omat koordinoitiryhmänsä, jotka ovat mukana hakemuksen täytäntöönpanossa.

Työntekijävähennysten odotettu vaikutus paikalliseen, alueelliseen tai koko maan työllisyyteen

25. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan tieto- ja viestintätekniikka-alan työnhakijoiden kokonaismäärä Suomessa vuonna 2012 (Nokian ja sen alihankkijoiden viimeisimmät työntekijävähennykset mukaan laskettuina) oli noin 7 700 henkilöä. Tästä suuresta lukumäärästä aiheutuu huomattavia ongelmia etenkin 45-vuotiaille tai sitä vanhemmille työnhakijoille (koska heidän asiantuntemuksensa oletetaan olevan vanhentunutta) ja ensimmäistä työpaikkaansa etsiville vastavalmistuneille nuorille.
26. Tämän hakemuksen piiriin kuuluvien työntekijävähennysten äkillisyydestä ja laajuudesta aiheutuu lisävaikeuksia ei pelkästään työntekijöille vaan myös niille paikkakunnille, joilla Nokialla on toimintaa, ja Suomen taloudelle kokonaisuudessaan. Nokian ja Nokia Siemens Networksin osuus kaikista tieto- ja viestintätekniikka-alan työpaikoista Suomessa oli noin viidennes. Nokia-ryhmän (Nokia ja Nokia Siemens Networks) osuus Suomen BKT:stä vuonna 2000 oli 4 prosenttia. Vuoteen 2011 mennessä se oli pudonnut vain 0,6 prosenttiin ja laski lisää vuonna 2012.
27. Nokia-klusterin osuus kaikista yksityisen sektorin investoinneista tutkimukseen ja kehittämiseen Suomessa oli aiemmin yli puolet. Näiden työntekijävähennysten myötä investointien odotetaan puolittuvan, jolloin Suomi menettää miljardi euroa t&k-investointeja.
28. Toinen merkittävä ongelma on se, että alihankkijat ovat erikoistuneet hoitamaan toimituksia Nokialle eivätkä ole kehittäneet omia markkinoitaan ja strategioitaan. Sulkemisten seurauksena niiden on kehitettävä nämä nopeasti, jos ne haluavat selviytyä.

Rahoitettavaksi tuleva koordinoitu yksilöllisten palvelujen paketti ja sen arvioitujen kustannusten erittely sekä toimien täydentävyys rakennerahastoista rahoitettavien toimien kanssa

29. Suomi suunnittelee kolmenlaisia toimenpiteitä tämän hakemuksen piiriin kuuluville vähennetyille työntekijöille: i) heitä autetaan siirtymään uuteen työpaikkaan, ii) heitä autetaan perustamaan oma yritys ja iii) heille tarjotaan koulutusta. Kaikki seuraavassa lueteltavat toimenpiteet muodostavat yhdessä koordinoitun yksilöllisten palvelujen paketin, jonka tavoitteena on vähennettyjen työntekijöiden integroituminen uudelleen työmarkkinoille:

- Valmennustoimenpiteet ja muut valmistelutoimet: Työttömiä työntekijöitä voidaan auttaa työnhakutekniikoissa, ja lisäksi heille tarjotaan neuvontaa ja opastusta, käyntejä työpaikkamessuilla sekä avustamista työhakemuksissa ja ansioluetteloissa. Tätä palvelua tarjotaan yleensä erikokoisille ryhmille. Ryhmän mukaan koulutuksen kesto on 5–20 päivää. Ryhmille annetaan myös yksityiskohtaista uraohjausta, jossa painotetaan vuorovaikutusta ja työharjoittelua. Tämä valmennus voi kestää enintään 40 päivää. Yksilöille tai ryhmille voidaan järjestää työvalmentaja, joka toimii harjoituskumppanina työnhaussa ja mentorina niin työntekijöille kuin työnantajillekin uuden työsuhteen alkuvaiheessa. Kullekin työnhakijalle voidaan tarjota enintään 50 tuntia valmennusta.
- Työntekijät voivat myös hyötyä erilaisista asiantuntijalausunnoista. Niiden avulla voidaan esimerkiksi arvioida työntekijän työkyky, myös terveyteen liittyvät näkökohdat, pätevyys ja ammattitaito tai työntekijän yrittäjäystaidot ja -potentiaali.
- Työnhakijoille voidaan myös antaa mahdollisuus koulutuskokeiluihin, joiden aikana he voivat noin 10 päivän ajan testata soveltuvuuttaan eri opintoaloille. He voivat myös kokeilla yrittäjyyttä kokeilumielessä – ryhmässä, jossa käsitellään ja kehitetään liikeideoita tai jossa työnhakijat työstävät toisen henkilön kehittämää liikeideaa. Opettaja on käytettävissä 8–12 päivää. Jos idea on saatu valmiiksi ja testattua, aloitteleva yrittäjä voi kokeilla sitä enintään 6 kuukautta, ja tänä ajanjaksona hän voi lisäksi 4–6 päivän ajan olla yhteydessä opettajaan.
- Koulutus ja uudelleen koulutus: Koulustustoimenpiteiden tavoitteena on perus- tai ammatillisen pätevyyden hankkiminen alalla, jolla on korkea työllisyysaste; jatkokoulutuksella vahvistetaan nykyisiä pätevyksiä, ja ohjaavaa tai valmistelevaa työmarkkinakoulutusta tarjotaan henkilöille, joilla ei ole urasuunnitelmaa tulevaisuuden varalta. Koulutus räätälöidään kohderyhmän mukaan, ja kursseihin voi kuulua esimerkiksi tieto- ja viestintätekniikan alan osaamisen laajentamista, projektin- ja laadunhallintaa ja varainhoitoa sekä liiketoiminta-osaamisen kehittämistä. Suurin osa ammatillisesta työmarkkinakoulutuksesta on suunnattu pätevyyden hankkimiseen; joissakin tapauksissa on mahdollista suorittaa korkeakoulututkinto.
- Pk-yrityksen kehittämiskoulutusta on saatavilla. Siinä yhdistetään pk-yritysten kehitystarpeet ja erityiskoulutuksen saaneiden työttömien osaaminen. Koulutuksen tavoitteena on antaa koulutettaville käytännön tietoa siitä, miten pk-yritykset toimivat, ja tarjota heille ne valmiudet, joita tarvitaan tuottavaan työskentelyyn yrityksessä, sekä tämän kehittämiseksi tarvittava osaaminen. Koulutettavat saavat tietää yrityksen liiketoimintaprosesseista ja ymmärtävät laadun merkityksen yrityksen toiminnassa.
- Yrittäjyyden edistäminen ja palvelut uusille yrittäjille: Protomo on avoimen innovoinnin ympäristö, jossa osallistujat voivat muokata ideoita prototyypeiksi, toimia yhdessä pilottiprojektien parissa, kehittää uudenlaisia tuotteita ja palveluja sekä perustaa uusia työllistäviä yrityksiä. Protomo tuo yhteen uusia ideoita ja innovatiivisia ihmisiä. Parhailtaan Uudellamaalla uudelleen kehiteltävänä olevan Protomo-ohjelman tavoitteena on entisestään madaltaa yrittäjäksi ryhtymisen kynnystä.
- Protomo toimii palveluna, joka auttaa uusia yrittäjiä löytämään yhteistyökumppaneita. Protomon alueelliseen tietokantaan on kerätty yksityishenkilöiden ja yritysten lupaavia ideoita. Vähennetyt työntekijät jaetaan

Protomossa pieniin ryhmiin, ja nimetyt mentorit auttavat heitä kehittämään ideoista uusia yrityksiä, jotka voisivat tuottaa tavaroita tai palveluja, joista vaikuttaa olevan tarvetta markkinoilla, tai ryhtymään idean synnyttäjän kumppaneiksi ja työstämään ideaa olemassa olevan yrityksen sisältä. Protomo tarjoaa puitteet ja antaa neuvoja ryhmän toimintaan sekä arvioi ehdotuksen toteutettavuutta ja tarjoaa tarvittaessa asiantuntija-apua. Protomo toimii tavallisesti neljän hengen ryhmien kanssa, jotka ovat ilmoittautuneet kehittämään valittua ideaa edelleen.

- Mahdollisia uusia yrittäjiä autetaan neuvonnalla, tarvittavalla koulutuksella, ohjauksella, konsultoinnilla ja tuella sekä tiloilla ja välineillä Protomo-hankkeen keston ajan. Tukikelpoisuusedellytysten täytyessä voidaan lisäksi myöntää käynnistysavustusta. Protomo voi toimittaa ulkopuolisia asiantuntijoita, joilla on aloittelevien yrittäjien tarvitsemaa erityistä taitotietoa. Mukaan voidaan ottaa korkeakouluopettajia ja opiskelijoita testaamaan ja kannustamaan radikaaleja innovaatioita, joita voidaan kehittää ja jotka voivat johtaa uusien yritysten perustamiseen.
- Tuki itsenäisen liiketoiminnan aloittamiseen: Kyseessä on starttiraha, jolla turvataan yrittäjäksi aikovan toimeentulo enintään 18 kuukauden ajaksi toiminnan aloittamisesta. Perustuen määrä on 31,36 euroa päivässä. Tähän lisätään suuruudeltaan vaihteleva lisäosa, joka ei kuitenkaan voi ylittää 60:tä prosenttia perustuen määrästä. Arvioiden mukaan tukikelpoisia henkilöitä on tämän tuen osalta 150, ja heille maksettava summa on keskimäärin 6 000 euroa täytäntöönpanokauden aikana.
- Liikkuvuusavustukset: Avustusta myönnetään työnhausta tai koulutuksesta johtuviin matkustus- ja majoituskustannuksiin sekä muuttokuluihin. Työnhakijat eivät ehkä pysty löytämään uutta työtä lähialueelta, joten he voivat joutua matkustamaan työhaastatteluihin tai muuttamaan työn perässä uudelle paikkakunnalle niin kauas, etteivät voi enää matkustaa päivittäin kotiin ja työpaikan väliä. Matkakulut lasketaan kilometrimäärän pohjalta, ja majoitus korvataan tarvittaessa. Muuttokulut korvataan 700 euroon saakka.
- Palvelupisteen työllisyyspalvelut: Vähennetyille työntekijöille on järjestetty palvelupisteitä, jotka palvelevat heitä täytäntöönpanovaiheen ajan. Palvelupisteet käynnistettiin alun perin Nokian tiloissa, ja niiden tarkoituksena on ollut neuvoa vähennettyjä työntekijöitä alusta lähtien tarjoamalla heille paljon henkilökohtaisempaa ja perusteellisempaa palvelua kuin mihin työvoimatoimisto normaalisti pystyisi. Erityistä huomiota kiinnitetään sen varmistamiseen, ettei yksikään työntekijöistä ajaudu pitkäaikaistyöttömyyteen. Intensiivisen alkuvaiheen jälkeen palvelupiste on työntekijöiden käytettävissä, kun he etenevät heille räätälöidyissä toimenpiteissä.
- Palkkatuet: Palkkatukea on mahdollista maksaa työnantajille, jotka haluavat palkata toimien kohteena olevia työntekijöitä täysin tietoisina palkattavan henkilön pätevyyden tai ammattitaidon puutteista ja jotka ovat halukkaita huolehtimaan siitä, että työntekijöille maksetaan kohtuullinen palkka ja annetaan mahdollisimman paljon tukea sekä tarvittava työpaikkakoulutus, kun he perehtyvät työhön, josta heillä ei ole aiempaa kokemusta. Tuen kesto määräytyy työntekijän tarpeiden mukaan, ja arvioiden mukaan sen määrä on keskimäärin 7 453 euroa kutakin tähän järjestelyyn osallistuvaa työntekijää kohden.

- Yrityksiltä saatavien tietojen keruujärjestelmä: Tämän järjestelmän avulla työ- ja elinkeinotoimistot, elinkeinokeskukset sekä työ- ja elinkeinoministeriö voivat tehdä yritysten puhelinhaastatteluja ja kerätä ajan tasalla olevaa tietoa yritysten henkilöstötarpeista. Näiden tietojen avulla voidaan ohjata työntekijöitä oikeaan suuntaan ja auttaa heitä koulutuksen valitsemisessa. Haastattelut tehdään keskitetysti, ja tulokset asetetaan toimijoiden saataville lajiteltuina.
30. EGR:n täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset, jotka on sisällytetty hakemukseen asetuksen (EY) N:o 1927/2006 3 artiklan mukaisesti, kattavat valmistelu-, hallinnointi-, valvonta-, tiedotus- ja mainontatoimia valtakunnallisella, alue- ja paikallistasolla. EGR:n yhteisrahoittamiin toimenpiteisiin osallistuville työntekijöille ilmoitetaan, että tarjotut palvelut rahoitetaan EGR:n tuella. Suomen viranomaiset suunnittelevat konferenssia, jossa käsitellään molempia Nokia-hakemuksia yhdessä.
 31. Suomen viranomaisten esittämät yksilölliset palvelut ovat aktiivisia työmarkkinatoimenpiteitä, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 1927/2006 3 artiklassa määriteltyihin tukikelpoisiin toimiin. Suomen viranomaiset arvioivat näiden palvelujen kokonaiskustannuksiksi 19 620 000 euroa, joista yksilöllisten palvelujen kustannukset ovat 18 830 000 euroa ja EGR:n täytäntöönpanoa koskevat kustannukset 790 000 euroa (= 4,03 prosenttia kokonaismäärästä). EGR:ltä haettu rahoitusosuus on yhteensä 9 810 000 euroa (50 prosenttia kokonaiskustannuksista).

Toimet	Kohteena olevien työntekijöiden arvioitu lukumäärä	Arvioidut kustannukset kohteena olevaa työntekijää kohti (euroina)	Kustannukset yhteensä (EGR ja kansallinen yhteisrahoitus) (euroa)
Yksilölliset palvelut (asetuksen (EY) N:o 1927/2006 3 artiklan ensimmäinen kohta)			
Valmennustoimenpiteet ja muut valmistelutoimet	2 680	1 076	2 884 000
Koulutus ja uudelleen koulutus	1 340	6 027	8 076 000
Yrittäjyyden edistäminen (Protomo-hankkeet jne.)	180	6 306	1 135 000
Tuki itsenäisen liiketoiminnan aloittamiseen (starttiraha)	150	6 000	900 000
Liikkuvuusavustukset	470	287	135 000
Palvelupisteen työllisyyspalvelut	3 719	215	800 000
Palkkatuet	640	7 453	4 770 000
Yrityksiltä saatavien tietojen keruujärjestelmä	2 505	52	130 000
Yksilöllisten palvelujen kustannukset yhteensä			18 830 000
EGR:n täytäntöönpanokustannukset (asetuksen (EY) N:o 1927/2006 3 artiklan kolmas kohta)			
Valmistelutoimet			50 000
Hallinnointi			420 000
Tiedotus ja mainonta			300 000
Valvontatoimet			20 000
EGR:n täytäntöönpanokustannukset yhteensä			790 000
Arvioidut kokonaiskustannukset			19 620 000
<i>EGR:n rahoitusosuus (50 % kokonaiskustannuksista)</i>			9 810 000

32. Suomi vahvistaa, että edellä kuvatut toimenpiteet täydentävät rakennerahastoista rahoitettavia toimia ja että käytössä on toimenpiteitä, joilla estetään rahoituksen päällekkäisyys.

Päivämäärät, jolloin yksilöllisten palvelujen tarjoaminen vähennetyille työntekijöille aloitettiin tai on tarkoitus aloittaa

33. Suomi aloitti EGR:n yhteisrahoitusta varten ehdotettuun koordinoituun pakettiin sisältyvien yksilöllisten palvelujen tarjoamisen asianomaisille työntekijöille 1. elokuuta 2012. Tästä päivästä alkaa näin ollen tukikelpoisuusajaksi, joka koskee kaikkea EGR:stä mahdollisesti myönnettävää apua.

Menettelyt työmarkkinaosapuolten kuulemiseksi

34. Työ- ja elinkeinoministeriö on kutsunut koolle ryhmän, jossa käsitellään Nokian työntekijävähennyksiä ja joka osallistui EGR-hakemuksen valmisteluun. Tässä työryhmässä on edustajia Varsinais-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Pirkanmaan ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista, paikallisista työ- ja elinkeinotoimistoista sekä työmarkkinaosapuolista eli Teollisuuden Palkansaajat-neuvottelukunnasta (esim. Ammattiliitto Pro, Metallityöväen Liitto sekä Tekniikan Akateemisten Liitto TEK) ja Teknologiateollisuus Ry:stä, jossa on Nokian edustajia.
35. Työ- ja elinkeinotoimiston työllisyyttä edistävä komitea toimii paikallistasolla. Tämä komitea toimii yhteistyöelimenä työ- ja elinkeinotoimistoille sekä työmarkkinajärjestöille, kunnille ja muille paikallisille toimijoille. Komitean tehtävänä on esimerkiksi ennakoida työmarkkinamuutoksia ja suunnitella näiden muutosten edellyttämiä uusia vaiheita.
36. Suomen viranomaiset vahvistivat, että kansallisessa ja EU:n lainsäädännössä säädettyjä joukkovähentämissä liittyviä vaatimuksia on noudatettu.

Tiedot toimista, jotka ovat pakollisia kansallisen lainsäädännön tai työehtosopimusten nojalla

37. Suomen viranomaisten hakemuksessa esitettiin seuraavat tiedot asetuksen (EY) N:o 1927/2006 6 artiklassa säädettyjen perusteiden täyttymisestä:
- vahvistettiin, ettei EGR:stä saatavalla rahoitustuella korvata toimenpiteitä, jotka kuuluvat yritysten vastuualaan kansallisen lainsäädännön tai työehtosopimusten nojalla;
 - osoitettiin, että suunnitelluilla toimilla tuetaan yksittäisiä työntekijöitä eikä niitä käytetä yritysten tai toimialojen rakenneuudistukseen;
 - vahvistettiin, ettei edellä tarkoitetuille tukikelpoisille toimille saada avustusta muista EU:n rahoitusvälineistä.
 - Lisäksi Suomen viranomaiset vahvistivat, että ne olivat seuranneet EGR:n aiemmasta tapauksesta (EGF/2007/004 FI/Perlos) tekemän tarkastuksen pohjalta annettuja suosituksia ja panneet ne täytäntöön.

Hallinnointi- ja valvontajärjestelmät

38. Suomi on ilmoittanut komissiolle, että rahoitustukea hallinnoi työ- ja elinkeinoministeriö, joka hallinnoi myös ESR:n varoja. Sama ministeriö toimii todentamisviranomaisena. Näistä kahdesta tehtävästä vastaavien yksiköiden velvollisuudet ja raportointisuhteet on erotettu tiukasti toisistaan. EGR:n hallinnointitehtävät on annettu työllisyys- ja yrittäjyysosastolle, kun taas Euroopan

sosiaalirahastoa (ESR) koskevat hallinnointitehtävät kuuluvat alueosastolle. Molempien rahastojen todentamisesta vastaa henkilöstö- ja hallintoyksikkö. Ministeriö on laatinut ohjeet, joissa esitetään noudatettavat menettelyt yksityiskohtaisesti.

Tilintarkastuksesta vastaa riippumaton sisäisen tarkastuksen yksikkö kansliapäällikön alaisuudessa. Valvontaan ja tarkastuksiin liittyviä toimintoja sisältyy myös niin hallinto- kuin todentamisviranomaistenkin toimintoihin.

Rahoitus

39. Suomen hakemuksen perusteella ehdotetaan, että EGR:stä myönnetään yksilöllisten palvelujen koordinoitulle paketille (mukaan luettuna EGR:n täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset) 9 810 000 euroa, joka vastaa 50:tä prosenttia kokonaiskustannuksista. Komission ehdotus rahastosta maksettavasta osuudesta perustuu Suomen toimittamiin tietoihin.
40. Ottaen huomioon EGR:stä myönnettävän rahoitustuen enimmäismäärän asetuksen (EY) N:o 1927/2006 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti samoin kuin määrärahojen uudelleenkohdennusten osalta käytettävissä olevan liikkumavaran komissio ehdottaa, että EGR:n varoja otetaan käyttöön koko edellä mainittu määrä, joka kohdennetaan rahoituskehysten otsakkeeseen 1 a.
41. Esittämällä tämän ehdotuksen EGR:n varojen käyttöönottamiseksi komissio aloittaa yksinkertaistetun kolmikantamenettelyn 17. toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten sopimuksen 28 kohdan mukaisesti varmistaakseen molempien budjettivallan käyttäjien hyväksynnän sekä EGR:n käyttötärpeelle että tarvittavalle määrälle. Komissio pyytää sitä budjettivallan käyttäjää, joka ensimmäisenä hyväksyy tämän ehdotuksen asianmukaisella poliittisella tasolla, ilmoittamaan aikomuksistaan toiselle budjettivallan käyttäjälle ja komissiolle. Jos jompikumpi budjettivallan käyttäjä ei hyväksy ehdotusta, järjestetään muodollinen kolmikantakokous.
42. Komissio esittää erikseen siirtopyynnön asiaa koskevien maksusitoumusmäärärahojen kirjaamiseksi vuoden 2013 talousarvioon 17. toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten sopimuksen 28 kohdan mukaisesti.

Maksumäärärahojen lähteet

43. Käsillä olevan hakemuksen kohteena ovat 9 810 000 euroa katetaan EGR-budjettikohdan määrärahoista.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan globalisaatiorahaston varojen käyttöön otosta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 28 kohdan mukaisesti (hakemus EGF/2013/001 FI/Nokia, Suomi)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁵ ja erityisesti sen 28 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan globalisaatiorahaston perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1927/2006⁶ ja erityisesti sen 12 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen⁷

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan globalisaatiorahasto, jäljempänä 'EGR', on perustettu lisätuen tarjoamiseksi globalisaatiosta johtuvien maailmankaupan huomattavien rakenteellisten muutosten vuoksi työttömiksi jääneille työntekijöille ja heidän auttamisekseen työmarkkinoille uudelleen integroitumisessa.
- (2) Toukokuun 17 päivänä 2006 tehdyn toimielinten sopimuksen mukaisesti EGR:n varoja voidaan ottaa käyttöön vuosittain enintään 500 miljoonaa euroa.
- (3) Suomi toimitti 1 päivänä helmikuuta 2013 hakemuksen EGR:n varojen ottamiseksi käyttöön Nokia Oyj:n, Nokia Siemens Networksin ja 30 sen alihankkijan toteuttamien työntekijävähennysten vuoksi ja täydensi hakemustaan lisätiedoilla 21 päivään elokuuta 2013 asti. Hakemus on asetuksen (EY) N:o 1927/2006 10 artiklassa säädettyjen rahoitustuen vahvistamista koskevien vaatimusten mukainen. Näin ollen komissio ehdottaa, että varoja otetaan käyttöön 9 810 000 euroa.
- (4) Tämän vuoksi EGR:stä olisi otettava käyttöön varoja rahoitustuen antamiseksi Suomen hakemuksen perusteella,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) otetaan käyttöön 9 810 000 euroa maksusitoumusmäärärahoina ja maksumäärärahoina osana varainhoitovuotta 2013 koskevaa Euroopan unionin yleistä talousarviota.

⁵ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁶ EUVL L 406, 30.12.2006, s. 1.

⁷ EUVL C [...], [...], s. [...].

2 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja